

Provincie schiet bok bij beoogde Tilburgse mestbewerker; hoe nu verder?

Er vinden vele nuttige energie-, milieu- en recycleactiviteiten plaats in het gebied De Spider in Tilburg-noord. Het wordt beheerd door Deponie Zuid, een werkmaatschappij van Attero.

Deponie Zuid heeft een koepelvergunning voor alle activiteiten op De Spider. Daarbinnen heeft Deponie Zuid al in 2014 vergunning gekregen voor het oprichten van een mestvergister. In april 2018 heeft Deponie Zuid van Gedeputeerde Staten (GS) een aangepaste vergunning gekregen in plaats van die uit 2014.

Bij die vergunning uit 2018 hoort een geurstudie van ingenieursbureau SPA WNP. Zo'n geurstudie schrijven valt tegen. Er bestaat niet zoiets als een breed aanvaard databestand. In plaats daarvan wordt er gekeken van welke waardes men bij eerdere projecten uitgegaan is, of had willen uitgaan (want die eerdere projecten gingen soms ook weer niet door). Onzekerheid stapelt op onzekerheid, zodat uiteindelijk SPA WNP een range aan mogelijke stankemissie geeft van 14000 tot 80.000 geureenheden per sec. SPA WNP geven binnen die range als eindadvies 32000 geureenheden die per sec de lucht in mogen schieten.

Maar de toenmalige GS schoten een bok en schreven in de formele beschikking 25000 geureenheden/sec voor.

Dit alles is toen weinig mensen opgevallen, mede omdat het op dat moment een vergunning 'voor op de plank' was. Er was toen geen gegadigde met concrete plannen. De gemeente Tilburg had in 2018 geen serieuze vragen, evenmin als de milieuorganisaties en de omwonenden.

In augustus 2021 meldde zich de onderneming VTTI Bio Energy Tilburg BV, die op het papieren fundament uit 2018 echte stenen en installaties wil gaan plaatsen. Toen schrok iedereen wakker. VTTI heeft, uit eigen beweging, een second opinion laten uitvoeren door Tauw, welk consultancybureau op 39000 geureenheden per sec uitkomt (ook weer met een flinke range).

Overigens blijkt uit het rapport van Tauw dat VTTI een extra zuiveringstrap zegt toe te willen voegen om aan 80% geurverwijderingsrendement te komen: naast de gebruikelijke ontstoffer, zure en basische water ook een oxidatieve water die specifiek tegen stank gericht is. Dat kon wel eens flink schelen. Maar let wel: de 80% staat in de beschikking, de vierde trap niet.

De SP-fractie in PS heeft, samen met iemand van het Brabants Burgerplatform, naar de precieze teksten uit 2018 gekeken en naar Tauw. SP-woordvoerder Irma Koopman heeft er indringend vragen over gesteld. Daardoor kwam vier jaar later de blunderbok boven water. Maar GS willen de vergunning niet intrekken en willen de blunderbok, al dan niet ambtshalve, alsnog euthanasiëren.

De SP-fractie heeft overigens geen principiële bezwaar tegen mestvergisters. Er zijn goede energetische en klimatologische argumenten voor mestvergisting, zolang men die ziet als

een recyclingactiviteit en niet als oplossing voor de te grote dieraantallen, zolang er geen overcapaciteit is, en als de inrichting een adequate milieuvergunning heeft. Maar dat laatste blijkt dus makkelijker gezegd dan gedaan.

Er is nu voor de SP in PS geen zinvol politiek traject meer mogelijk.

Het is denkbaar dat er nu door omwonenden en bijvoorbeeld de BMF geprocedeerd gaat worden. Wij kunnen dit als SP slechts afwachten. Het is de vraag hoe kansrijk dat procederen is, gegeven de voorgeschiedenis, en eveneens hoe de rechter tegen de blunderbok aankijkt.

De SP in PS wil de omwonenden de suggestie meegeven (maar dat is hun keuze) om, parallel aan een eventueel juridisch gebeuren, ook onderhandelingsgesprekken op te starten.

Immers, niemand zit er jodelend bij. De provincie heeft een stomme vergunning afgegeven die echter tot nu toe wel rechtsgeldig is, VTTI heeft een probleem als men het met die stomme vergunning moet doen, de omwonenden, de gemeente Tilburg en de milieuorganisaties hebben hun kans in 2018 laten schieten. En dan zijn er ook nog probleempjes met stikstof die tot nu toe niet aan de orde geweest zijn.

En de mestvergister, indien vergund, is volgens SPA maar goed voor 18% van alle emissies die de collectieve vergunning op De Spinder toestaat. Het is denkbaar dat elders op De Spinder met minder moeite meer milieuwinst te boeken valt. Dat vraagt echter om concrete detailkennis van het complex.

Het is maar een idee.